

C210 – CUL22

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

18 april 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de campagne 'Allemaal anders - allemaal gelijk'	1
Interpellatie van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de mogelijke beperking van de reikwijdte van het nieuw opgerichte CultuurInvest tot culturele ondernemingen binnen het Vlaamse Gewest	4
Met redenen omklede motie	9

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de campagne ‘Allemaal anders, allemaal gelijk’

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de voorzitter, op 20 maart 2006 hebben de drie gemeenschapsministers van Jeugd het startschot van het Belgische onderdeel van de campagne ‘Allemaal anders, allemaal gelijk’ gegeven. Deze specifiek op jongeren tussen zes en achttien jaar gerichte campagne maakt deel uit van een initiatief van de Raad van Europa, wil de strijd tegen racisme, antisemitisme, discriminatie en onverdraagzaamheid opvoeren en zal van juni 2006 tot september 2007 lopen.

Minister Anciaux heeft aangekondigd dat de Vlaamse Gemeenschap hiervoor 50.000 euro vrijmaakt. De Franse Gemeenschap trekt 93.000 euro uit en de Duitstalige Gemeenschap 5000 euro. Het federale Impulsfonds voor Migrantenbeleid, dat van de programmatorische overheidsdienst Maatschappelijke Integratie afhangt, zal eveneens een bijdrage leveren.

De Vlaamse Gemeenschap zal, met medewerking van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, onder meer een sensibiliseringsactie voor jongeren opzetten. Deze actie, die zal bestaan uit een mediacampagne die de jeugd bewust moet maken van de verschillen en de gelijkenissen tussen mensen, is te volgen op de website www.allemaalanders.be. De mascottes van de campagne zullen Mie Bizar en Mo Bizar heten. Daarnaast worden ook personages als Bram Bizar, Eva Bizar, Billy Bizar, Tim Bizar, Lee Bizar en Naïma Bizar in het leven geroepen. Al deze personages hebben de jeugd iets te zeggen, meer bepaald ‘Bizar is beautiful’ en ‘Kus mijn kleurpotloden, ik ben bizar’. De tekst van het campagnelied zal geschreven worden door Raymond van het Groenewoud, de auteur van onder meer het lied ‘Weg met Amerika’. Vanaf de zomer worden Vlaamse kinderen en jongeren aangemoedigd om ‘Bizarre brigades’ te vormen. In oktober 2006 zal een actiedag ‘Jeugdwerk en diversiteit’ plaatsvinden.

Mijnheer de minister, op basis van welke feiten moet de strijd tegen racisme, antisemitisme, discriminatie en onverdraagzaamheid bij jongeren tussen zes en achttien jaar volgens u worden opgevoerd? Indien u van oordeel bent dat bovenvermelde problemen belangrijk zijn en bijgevolg dringend moeten worden aangepakt, houdt u dan rekening met het feit dat deze campagne banaliserend en ridiculiserend kan overkomen? Waaraan zal het bedrag van 50.000 euro concreet worden besteed? Hebt u bij de planning van de campagne, die van juni 2006 tot september 2007 zal lopen, rekening gehouden met het feit dat op zondag 8 oktober 2006 gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen plaatsvinden en dat deze campagne aanleiding tot politiek misbruik kan geven? Op welke wijze zal de minister in deze campagne aandacht schenken aan islamitisch racisme, aan antisemitisme vanuit islamitische hoek en aan de discriminatie van meisjes en jonge vrouwen binnen de islamitische gemeenschap? In welke mate acht de minister de figuur van Raymond van het Groenewoud, die in zijn lied ‘Weg met Amerika’ zaken als ‘een gloeiende pook in hun gat’, ‘fucking assholes’, ‘krijg het slingerschijt’, ‘full of shit’, ‘megalomane eencellige idioten’ en ‘kiss my ass’ zingt, een geschikt tekstschrijver voor een publiek van jongeren vanaf zes jaar?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, tien jaar geleden heeft de Raad van Europa de jongeren-campagne ‘Allemaal anders, allemaal gelijk’ tegen racisme, xenofobie, antisemitisme en onverdraagzaamheid gelanceerd. We zijn ondertussen tien jaar later. De aanhoudende en nieuwe verhalen over racisme, antisemitisme, discriminatie en alle vormen van onverdraagzaamheid hebben de Raad van Europa gestimuleerd om een nieuwe campagne met een vergelijkbare inhoud in het leven te roepen.

Om die reden is een oproep gelanceerd om een nieuwe campagne met dezelfde titel, ‘Allemaal anders, allemaal gelijk’, ditmaal voorzien van een nieuwe bijtitel, met name ‘voor diversiteit, mensenrechten en participatie’, op poten te zetten. Met deze campagne beoogt de Raad van Europa een betere toegang voor iedereen tot de maatschappelijke dienstverlening, een oproep tot solidariteit en sociale cohesie.

Voor mij zijn thema's als diversiteit, mensenrechten en participatie onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ze vormen de pijlers van een Europa met een waardepatroon en met een democratisch weefsel. In dit Europa gaan gelijkheid, gelijkwaardigheid en het recht op anders zijn hand in hand. Ik onderschrijf dan ook met veel enthousiasme de oproep van de Raad van Europa, die letterlijk als volgt luidt: 'Wij, de vertegenwoordigers van regeringen en jeugdorganisaties, werken samen binnen het unieke comanagementbeleid dat de Raad van Europa voert inzake samenwerking tussen jongeren. Wij geloven in diversiteit, als voorwaarde voor een cultureel en sociaal leven, als deel van de identiteit van Europa. Wij geloven in de fundamentele waarden van de Raad van Europa, democratie, mensenrechten en de rechtstaat, en we geloven dat participatie als concept van actief democratisch burgerschap en een echte participatieve samenleving ervoor kunnen zorgen dat deze waarden gevrijwaard en verder uitgebouwd worden.'

Het gaat hier niet om de eerste campagne. In de loop van de voorbije jaren zijn al verschillende soortgelijke en erg succesvolle projecten met betrekking tot diversiteit, openheid en democratie opgezet. Ook in Vlaanderen is met betrekking tot deze thema's het nodige enthousiasme en de noodzakelijke knowhow aanwezig gebleken.

De oproep van de Raad van Europa voor deze campagne heeft meteen veel bijval gekregen en kan op de medewerking van verschillende jeugdactoren rekenen. We hebben bewust voor een campagne met een positieve boodschap gekozen. We spreken kinderen en jongeren in hun eigen taal aan. We brengen een eenvoudige boodschap over diversiteit. Uit onderzoek blijkt dat kinderen, hoe verschillend ze ook mogen zijn, vooral in de lagere school spontaan tegen verdrukking en discriminatie en voor respect voor elkaar kiezen. In het verleden is naar aanleiding van gelijkaardige campagnes kwalitatief onderzoek gevoerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat een sensibiliseringsactie die vanuit de verschillende realiteiten van kinderen en jongeren vertrekt, de beste manier vormt om een gesprek over diversiteit te starten en te voeren en om hiervoor een pedagogische ruimte te creëren.

Deze campagne stelt gelijkenissen en verschillen centraal. Ze peilt hoe kinderen en jongeren hiermee omgaan en hier zelf betekenis aan geven. Deze campagne wil hen sensibiliseren en gevoelig en alert maken. Ze is gebaseerd op pedagogische methodes

en op diepmenselijke waarden, namelijk de bewustwording van de verschillen en gelijkenissen tussen mensen en de grote waarden, de kansen, de mogelijkheden en de verrijking die zich in dit verband aandienen. Het wordt hierbij duidelijk dat iedereen evenwaardig is. Het is niet nodig om mensen in kunstmatig gecreëerde hokjes te steken of hun op basis van geslacht, etnisch-culturele afkomst, religie, sociale afkomst, financiële toestand, eventuele handicaps of alle andere mogelijke verschillen tussen mensen ongewenste etiketten op te kleven. De aandacht voor diversiteit beperkt zich niet louter tot een opsomming van een aantal bijzondere doelgroepen. De campagne vertrekt vanuit de leefwereld van de kinderen en de jongeren zelf. Ze vertrekt vanuit hun realiteit en vanuit de manier waarop zij hun wereld beleven en zin geven. De vormgeving van de campagne is uitgebreid bij de doelgroep getest. Hierbij is met verschillende achtergronden rekening gehouden. Ongeacht de grote smaakverschillen bij jonge mensen, blijkt het concept aan de verwachtingen van de grootste gemene deler van de doelgroep, kinderen en jongeren van zes tot achttien jaar, te beantwoorden.

De heer Marginet vraagt zich af waaraan ik het reeds vermelde bedrag van 50.000 euro zal besteden. Ik moet hier in alle eerlijkheid aan toevoegen dat het eigenlijk om nog veel meer geld gaat. De Vlaamse Gemeenschap zal, specifiek voor de campagne, 50.000 euro uitgeven. Hiernaast geven we in het kader van de algemene campagne nog eens 50.000 euro rechtstreeks aan de Raad van Europa. Bovendien zijn een aantal van de organisaties waarmee we samenwerken, erkende, structureel gesubsidieerde organisaties die een gedeelte van hun werkingsmiddelen aan deze campagne kunnen besteden.

Het bedrag van 50.000 euro dat specifiek voor de uitwerking van de Vlaamse campagne bestemd is, zal onder meer worden gebruikt om de figuurtjes Mie Bizar en Mo Bizar te ontwikkelen, om de website te maken, om de stickers en de postkaarten te laten drukken, om het campagnelied op te nemen, om de actiedag 'Jeugdwerk en diversiteit' te organiseren en om de 'Bizarre brigades' te ondersteunen. De 'Bizarre brigades' bestaan uit jongeren die hun leeftijdsgenoten oproepen om creatieve acties ten voordele van diversiteit en openheid te organiseren. Ook het maken en het verspreiden van een diversiteitskrant maakt deel uit van deze campagne.

In feite kan alles wat we doen, politiek worden misbruikt. Dit betekent uiteraard niet dat we iets moe-

ten laten. De campagne beslaat 2 jaar. Gefaseerd over die periode zullen verschillende acties worden gelanceerd. Ik zal hierbij uiteraard rekening houden met alle wettelijke bepalingen met betrekking tot de verkiezingen.

Het geheel van de campagne wordt door de stuurgroep gecoördineerd. Alle acties die onder de vleugels van de campagne worden opgezet, zullen door de stuurgroep worden bewaakt. De stuurgroep bestaat uit een aantal actoren uit het jeugdwerk en uit de Vlaamse administratie.

De campagne tracht het begrip 'diversiteit' op een eenvoudige manier aan kinderen en jongeren uit te leggen. We willen ons niet tot een aantal doelgroepen beperken. Impliciet komen deze doelgroepen en de bijbehorende moeilijkheden of beperkingen wel aan bod. Voor de lancering van de campagne is uitvoerig over de ontwikkeling van de figuren gediscussieerd. Dit geldt eveneens voor het karakter Naïma Bizar en de vraag of ze al dan niet een hoofddoek zou dragen. Om niet in clichés te vervallen, is bij de vormgeving van de figuren steeds rekening gehouden met de realiteit. Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding heeft dit proces mee bewaakt. We hebben verschillende gespecialiseerde organisaties gevraagd om de creaties te beoordelen. Hoewel de figuren zo realistisch mogelijk zijn, worden mensen niet gebruuskeerd. Dit geldt voor allochtone meisjes, maar ook voor mensen met een visuele handicap. Hoewel we door middel van deze campagne een positieve boodschap willen uitdragen, gaan we belangrijke discussies niet uit de weg. Deze discussies moeten evenwel binnen de setting van de jongerencampagne kunnen worden gevoerd. De heer Marginet zou moeten weten dat mijn partij en ikzelf steeds tegen elke vorm van racisme zullen opkomen.

Ik zou de heer Marginet trouwens willen vragen om er het repertoire van Raymond van het Groenewoud eens op na te slaan. Mijn geheugen reikt alvast verder dan het liedje 'Weg met Amerika'. Raymond van het Groenewoud is een icoon in de Vlaamse muziekwereld en een uiterst begenadigd liedjesschrijver. Zijn teksten en muziek behoren tot het allerbeste dat Vlaanderen heeft voortgebracht en nog steeds voortbrengt. Raymond van het Groenewoud heeft mij al vaak, live of via een cd, een feestinjectie gegeven. Ik vraag me af of de heer Marginet altijd ongevoelig is gebleven voor deze prikkels, zelfs als het om nummers als 'Vlaanderen boven' of 'Meisjes' gaat. Ik ben erg gelukkig, maar zeker niet verbaasd, dat Raymond van het Groenewoud zich onmiddellijk bereid heeft

verklaard om onze diversiteitsboodschap te onderschrijven. De tekst die hij voor 'Allemaal anders, allemaal gelijk' heeft geschreven, gaat over 'Die andere'.

De heer Marginet fulmineert tegen het lied 'Weg met Amerika' en vooral tegen de zo uit een doorsnee-Hollywoodfilm geplukte quotes. Ik maak me zorgen. Ontgaat de dubbele bodem hem? Ontgaat de parodie hem? Vormen de brutale Engelse en vernederlandste scheldwoorden eigenlijk geen wat moedeloze vaststelling van een ongewenste veramerikanisering van de wereld? Wellicht vraagt het begrijpen van humor ook zin voor diversiteit. Ik wil de heer Marginet alvast uitnodigen om deze campagne te steunen. Ik zou hem de bijbehorende pin aanbieden, maar ik ben ze vergeten. Indien hij ze met fierheid en enthousiasme wil dragen, zal ik hem een exemplaar laten bezorgen.

We kunnen achter alles iets negatiefs zoeken. Het gaat hier om een campagne over de verschillen tussen mensen en zeker tussen kinderen en jongeren. We hoeven dit niet steeds op een stigmatiserende wijze aan te pakken. Ondanks onze welvaart en ons welzijn, scoren we met betrekking tot het zelfbeeld van jongeren vaak negatief. Onze kinderen twijfelen vaak aan zichzelf. Deze campagne kadert in een geheel dat in heel Europa een draagvlak vindt. Ik hoop dat iedereen in dit land die een beetje ruimdenkend is of die voor kinderen moet zorgen, deze campagne mee kan onderschrijven. Ik vind het alvast positief dat we hier in samenwerking met de leden van de Franse Gemeenschap en van de Duitstalige Gemeenschap de schouders onder kunnen zetten. Indien we op deze manier enkele kinderen kunnen helpen die worden uitgelachen omdat ze anders zijn, zal ik een gelukkig man zijn. Dat is alleszins de bedoeling van deze campagne. Het is zeker niet de bedoeling een partijpolitiek spelletje te spelen. Ik vind het een eer dat ik zo'n campagne kan ondersteunen.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: De minister is te goed. Hij wil mij zelfs een pin aanbieden.

Het gaat hier niet om de eerste campagne, maar het gaat ditmaal wel om een merkwaardige campagne. De personages en hun uitspraken zijn merkwaardig. Ik vind een uitspraak als 'Kus mijn kleurpotloden' alvast bizar.

Volgens de minister hebben de vorige campagnes veel succes gehad. Ik vraag me af waarop hij dit baseert.

Kent de minister de concrete resultaten van de vorige campagnes? Kan hij die resultaten op een of andere manier aantonen?

Wat het mogelijk misbruik in het licht van de verkiezingen van 8 oktober 2006 betreft, wil ik nog even naar de campagnefolder verwijzen. Hieruit blijkt dat de campagne vooral van nu tot oktober 2006 loopt en vervolgens tot in maart 2007 stilvalt. Ik heb de indruk dat de campagne zich op de verkiezingen richt en vlak voordien een hoogtepunt wil bereiken. Ik ben dan ook van mening dat mijn achterdocht niet volledig onterecht is.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Marginet, ik wil u helpen om de zaken wat positiever in te schatten. Misschien heeft de timing wel iets met het weer te maken. Vanaf oktober wordt het meestal wat kouder en wat donkerder. De campagne roept kinderen en jongeren op om acties en leuke activiteiten te organiseren. Veel van deze activiteiten zullen op straat plaatsvinden. Het lijkt me dan ook mogelijk dat de geplande timing iets met de seizoenen te maken heeft. Het is maar een hint.

De heer Werner Marginet: Ik heb destijds ook nog zinnetje als ‘Maria, Maria, ik hou van jou’ meegebruld. Ik ken de muziek van Raymond van het Groenewoud. Zijn teksten waren destijds niet allemaal zo slecht. Ik heb me er alvast mee geamuseerd. De minister heeft het echter over het inschatten van parodieën. Wij kunnen dat. Wij kunnen hier de humor misschien van inzien. Ik vraag me echter af of een kind van 6 jaar dezelfde analyses kan maken.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Marginet, u wekt de indruk dat ‘Weg met Amerika’ het campagnelied is. Dat is niet het geval.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de minister, ik wil die indruk helemaal niet wekken. Ik vind gewoon dat de tekst van het campagnelied niet gelijkaardig mag zijn en geen aaneenschakeling van Engelse, anderstalige of zelfs Nederlandstalige verwijten mag zijn. Ik zou een beetje stijl willen. De tekst mag niet te moeilijk zijn voor kinderen. Voor kinderen van 6 jaar is een parodie niet zo eenvoudig. De tekst moet duidelijk zijn. We zullen moeten afwachten wat het wordt. U kent de tekst waarschijnlijk ook nog niet.

Minister Bert Anciaux: Jawel. De tekst is af.

De heer Werner Marginet: Ik heb de tekst nog niet gezien. Ik zal dit nog eens moeten nakijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de mogelijke beperking van de reikwijdte van het nieuw opgerichte CultuurInvest tot culturele ondernemingen binnen het Vlaamse Gewest

De voorzitter: De heer Steven Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Deze interpellatie heeft betrekking op één aspect van het nieuw opgerichte CultuurInvest, namelijk de onduidelijkheid of culturele ondernemingen die niet gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest, maar wel bijvoorbeeld in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, wel een beroep kunnen doen op de mogelijkheden die CultuurInvest ter beschikking zal stellen.

In het begin van de legislatuur werd het tot stand brengen van een culturele-industriebeleid door de minister getypeerd als een “nooit geziene uitdaging”, waarbij “het goed vertrouwde instrument van de subsidiëring wordt verlaten ten voordele van een palet aan nieuwe instrumenten”. Dit citaat van de minister komt uit de bespreking van de beleidsnota Cultuur van november 2004.

Een van de bedoelingen hiervan was om de druk op de bestaande decreten te verlagen. Het was de bedoeling om voor een stuk communicerende vaten te creëren. Of beter uitgedrukt: zaken die enkel een beroep konden doen op het subsidie-instrument te verwijzen naar instrumenten die nog beter zouden aangepast zijn aan wat hen kenmerkte, namelijk openheid op de markt en commerciële potentialiteit.

Uit deze invalshoek mocht alvast blijken dat alle culturele initiatieven in de Vlaamse Gemeenschap, of ze nu verankerd waren op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of van Brussel, potentieel in aanmerking kwamen voor dit nieuwe instrument.

Op een opwerping van collega Stassen, als zou één en ander enkel gaan over economische ondersteuning, risicokapitaal en participatie, en derhalve een gewestmaterie, antwoordde de minister dat het wel degelijk een culturele materie betrof.

In diezelfde bespreking heb ik, in éénklank met de minister, bepleit dat het inderdaad ging over cultureel beleid. In mijn ogen ging het erom een instrument van gemeenschapsbeleid te creëren, weliswaar geïnspireerd door de thans bestaande gewestelijke instrumenten. Deze discussie is van groot belang voor Brussel.

Hoe zou een overheid, die bevoegd is om 1 miljoen euro subsidies te geven aan een Brussels cultureel initiatief, zichzelf het recht ontzeggen om voor eenzelfde bedrag een waarborg te stellen, of een participatie te nemen met een behoorlijke kans op recuperatie van het geld?

Een jaar later, bij de bespreking van de beleidsbrief in november 2005, vatte de minister het nog eens krachtig samen: “Alle culturele projecten, zonder enige uitzondering, met een marktpotentieel, komen in aanmerking om ondersteuning te krijgen.”

Het is ongetwijfeld juist dat het een “nooit geziene uitdaging” is om een dergelijk gloednieuw gemeenschapsinstrument te creëren. Het vereist dat men buiten de bestaande paadjes treedt van wat er aan gewestelijk economisch instrumentarium bestaat. Dat is niet eens zo ongebruikelijk in het Vlaams beleid: de nieuwe VIPA-regeling voorziet bijvoorbeeld in het kader van het welzijnsbeleid wel degelijk in een gemeenschapswaarborg.

Als men daarbij instellingen zoals de Participatiemaatschappij Vlaanderen, afgekort PMV, inzet – die traditioneel tot de gewestelijke sfeer worden gerekend – dan moet men creatief zijn. Ofwel moet PMV zijn actieradius uitgebreid zien, ofwel moet men zoeken naar specifieke aangepaste instrumenten voor initiatieven die in Brussel ontstaan. Er zijn trouwens precedënten. Zo is PMV aandeelhouder in de nv Omroepgebouw Flagey.

Uit de beslissing van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 kan ik echter niet afleiden of de “Brusseltoets” ook daadwerkelijk tot een goed einde is gebracht.

Het eerste advies van de Inspectie van Financiën stelt vast dat de voorgestelde instrumenten gewestelijk zijn, en “stelt de vraag naar de mogelijkheden of liever gezegd het gebrek ervan voor de culturele ondernemingen binnen het Brussels Gewest.” De Inspectie van Financiën vraagt zich dus af of een en ander niet beperkt is tot het Vlaamse Gewest.

Op die opmerking van de inspecteur van Financiën heeft de regering bij mijn weten geen antwoord gegeven. Dit baart me zorgen. Kan de minister me geruststellen dat het wel degelijk gaat om een belangrijk nieuw gemeenschapsinstrument? Of kan de minister bevestigen dat het een gewestelijk instrument betreft? In dat geval heb ik hier een fundamenteel politiek probleem mee. Het zou ingaan tegen wat in 2004 en 2005 werd aangekondigd. Bovendien zou dit betekenen dat er een al te vaak gemaakte fout wordt begaan, namelijk aan gemeenschapsbeleid doen met gewestinstrumenten. In veel andere commissies moeten de Brusselaars telkens weer op het probleem wijzen dat rijst wanneer aan gemeenschapsbeleid wordt gedaan met gewestinstrumenten.

Na de Tweede Wereldoorlog vroeg iemand aan Stalin of het niet aangewezen was om aan Vaticaanstad te vragen wat het vond van de plannen voor de verdeling van de wereld. Stalin antwoordde toen: en hoeveel divisies heeft Vaticaanstad? De Brusselse Vlamingen zijn niet talrijk, maar maken wel onverbreekelijk deel uit van de Vlaamse Gemeenschap. Ze mogen niet worden vergeten.

Ik wil van de minister graag het volgende vernemen. Bevestigt de minister dat de beslissing van de Vlaamse Regering inhoudt dat culturele ondernemingen die gevestigd zijn op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest wel degelijk in aanmerking komen voor elk van de vooropgestelde instrumenten in het kader van het nieuw opgerichte CultuurInvest?

Zijn er in dat verband gepaste afspraken gemaakt met de Vlaamse Overheidsdiensten, namelijk PMV, Vlaams Innovatiefonds, Flanders Investment and Trade, Waarborgbeheer NV, VLAO enzovoort, die betrokken zijn bij de uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering, opdat zij buiten hun gewestelijk kader zouden treden, ten behoeve van Vlaamse culturele ondernemingen uit Brussel?

Werd er een antwoord geformuleerd op de bemerking van de Inspectie van Financiën, dat het voorziene reglementair kader de volledige toepassing in het Brussels Gewest niet zou toelaten?

Mochten de vorige vragen niet positief kunnen worden beantwoord, welke remediëring stelt de minister dan voor om van CultuurInvest een echt instrument van cultuurbeleid te maken in de volledige Vlaamse Gemeenschap?

De heer Erik Arckens: De rode draad van de interpellatie is of een instrument dat thuishoort in de gewest-sfeer aan gemeenschapsbeleid kan doen.

Ik kan me niet inbeelden dat CultuurInvest zou worden opgericht zonder instrumentarium dat ontleend is aan gewestinstrumenten.

De vraag rijst dan: wat met de Brusselse Vlamingen?

Dit probleem is eerder reeds gerezen in dit parlement in verband met de film. Als ik me niet vergis wordt film in Brussel gewestelijk gesubsidieerd. Klopt dat?

Minister Bert Anciaux: Neen. Film is voor 100 procent een gemeenschapsbevoegdheid. Het is niet omdat sommigen onwettig handelen, dat het een gewestbevoegdheid zou zijn. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest begeeft zich soms op het terrein van de gemeenschappen. Het parlement zou daar kritischer over moeten zijn, en desnoods naar het Arbitragehof moeten stappen.

De heer Erik Arckens: De vraag blijft. Ik kijk uit naar de antwoorden van de minister.

Minister Bert Anciaux: Ik ben blij met deze interpellatie. Zo krijg ik de kans om op korte termijn een fout beeld recht te zetten.

De eerste vraag van de heer Vanackere luidde: bevestigt de minister dat de beslissing van de Vlaamse Regering inhoudt dat culturele ondernemingen die gevestigd zijn op het grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wel degelijk in aanmerking komen voor elk van de voorziene instrumenten in het kader van het nieuw opgerichte CultuurInvest?

U spreekt consequent over het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik zal even consequent zijn in mijn terminologie, namelijk het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, vanuit een gemeenschapsvisie.

Ik kan formeel bevestigen dat het altijd mijn bedoeling is geweest en dat het onverminderd mijn bedoeling blijft om van CultuurInvest een echt instrument van cultuurbeleid in heel de Vlaamse Gemeenschap te maken. Daarover mag niet de minste twijfel bestaan. Precies omdat we hier te maken hebben met cultuurbeleid is dit geen gewestmaterie maar een gemeenschapsaangelegenheid. Belangrijk daarbij is dat onze ondersteuning moet resulteren in een aanwijsbare meerwaarde voor Vlaanderen.

Deze meerwaarde kan zich bijvoorbeeld situeren op het vlak van tewerkstelling en winst, op een groter of nieuw cultuuraanbod, op een hogere cultuurparticipatie en bijkomende exportmogelijkheden enzovoort. Een onderneming hoeft haar maatschappelijke zetel niet te vestigen in het Vlaamse Gewest om deze meerwaarde te kunnen realiseren. Vanzelfsprekend kan een culturele onderneming met zetel in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad ook onderdeel zijn van de Vlaamse Gemeenschap. Om het potentieel van het instrumentarium volledig te benutten, moet eveneens vanuit een breder perspectief gekeken worden. Ook ondernemingen met een maatschappelijke zetel buiten de Vlaamse Gemeenschap kunnen in Vlaanderen meerwaarde genereren.

Uw tweede vraag luidde: zijn er in dat verband de gepaste afspraken gemaakt met de Vlaamse overheidsdiensten, namelijk PMV, Vlaams Innovatiefonds, Flanders Investment and Trade, Waarborgbeheer NV, VLAO, enzovoort, die betrokken zijn bij de uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering, opdat zij buiten hun gewestelijk kader zouden treden, ten behoeve van Vlaamse culturele ondernemingen uit Brussel?

Concreet zullen de betrokken ministers ieder wat zijn of haar bevoegdheden betreft alle instrumenten en middelen mobiliseren die nodig zijn voor de goede realisatie van dit initiatief en voor de continuïteit ervan.

De beleidsbepaling en -uitvoering en de controle van de werking van PMV zijn specifiek geregeld door de Vlaamse Regering. De uitvoering van het beleid inzake investeringen in de cultuurindustrieën wordt op dezelfde wijze opgevolgd als de andere initiatieven die bij PMV zijn ondergebracht. PMV heeft onder meer als decretale opdracht “als realisator van het Vlaamse economisch overheidsinitiatief, het initiëren, opstarten of uitbouwen van initiatieven en projecten ter stimulering van een duurzaam economisch klimaat in Vlaanderen”.

Omdat CultuurInvest een weliswaar afgescheiden activiteit binnen PMV is, maar hiervan wel onderdeel uitmaakt, is er alvast geen enkele strikte decretale of statutaire geografische beperking van de actieradius van PMV of CultuurInvest. Dit is ook het geval als het autonoom zou worden.

Concreet wil dit zeggen dat er geen enkele reden is waarom ondernemingen of ondernemers uit het Tweetalig Gebied Brussel Hoofdstad geen beroep

zouden kunnen doen op de eigen instrumenten en diensten die CultuurInvest aanbiedt.

PMV is verantwoordelijk voor de verdere operationalisering van CultuurInvest. Wat de selectie betreft van de projecten waarin CultuurInvest zal participeren is het belangrijk te weten dat het reglement nog moet worden uitgewerkt, rekening houdende met het te verkrijgen advies van het Instituut voor de Nationale Rekeningen met betrekking tot de ESR neutraliteit en de aanmelding bij de Europese Commissie met betrekking tot de staatssteunregels.

In elk geval zullen de investeringsdossiers niet enkel getoetst worden aan een aantal economische en financiële criteria maar evenwaardig ook aan culturele criteria.

Wat het specifieke economische instrumentarium van de ministers Van Mechelen en Moerman betreft werd beslist dat in de tweede fase – die nu is ingegaan – duidelijke afspraken gemaakt zullen worden over de inzetbaarheid van dit instrumentarium voor heel Vlaanderen en dat daarover een protocolovereenkomst zal worden afgesloten. Ik zal de onderhandelingen over deze protocolovereenkomst aangrijpen om de volledige inzetbaarheid van deze instrumenten voor heel de Vlaamse Gemeenschap te bepleiten.

In geval van juridische belemmeringen zullen we onderzoeken hoe de bevoegde minister deze belemmeringen kan opheffen. Ik wil hierover op zeer korte termijn duidelijkheid krijgen en heb reeds instructies gegeven aan mijn medewerkers en PMV om deze gesprekken zo snel mogelijk op te starten.

Werd er een antwoord geformuleerd op de bemerking van de Inspectie van Financiën, die de overtuiging toegedaan schijnt dat het voorziene reglementair kader de volledige toepassing in het Brusselse Gewest niet zou toelaten?

Ik heb akte genomen van de vraag die de Inspectie van Financiën stelt in verband met 'de mogelijkheden of liever gezegd het gebrek ervan voor de culturele ondernemingen binnen het Brusselse Gewest'. Ik deel zijn mening dat deze situatie in elk geval moet vermeden worden en zal, voor zover nodig, daarvoor de nodige stappen ondernemen.

Mochten de vorige vragen niet positief kunnen worden beantwoord, welke remediëring stelt de minister voorop om van CultuurInvest een echt instrument

van cultuurbeleid in heel de Vlaamse Gemeenschap te maken?

Zoals gezegd zien we geen enkel probleem bij de toepassing van het eigen instrumentarium van CultuurInvest via PMV. Mochten zich problemen voordoen bij de inzetbaarheid van de economische instrumenten van mijn collega minister, dan moet dat aandeel van de middelen dat niet inzetbaar is, gecompenseerd worden door een verhoging van de eigen middelen van CultuurInvest. Daardoor kan het probleem perfect worden opgelost en zal de gebruiker geen enkel nadeel ondervinden.

Indien we bijvoorbeeld een project zouden willen ondersteunen met 100 euro, waarvan bijvoorbeeld 10 euro ondersteund wordt vanuit het economisch instrumentarium waarover minister Moerman beschikt, dan zal deze 10 euro voor Brussel gecompenseerd worden binnen CultuurInvest, zodat een gelijkwaardig bedrag kan geïnvesteerd worden. We zullen geen discriminatie tussen dossiers toelaten, in Brussel of in de rest van Vlaanderen.

Voor de helderheid en de transparantie van het totale instrument CultuurInvest lijkt het me evenwel ten zeerste aangewezen om één globale regeling voor heel de Vlaamse Gemeenschap tot stand te brengen.

De heer Steven Vanackere: Het goede nieuws is dat de minister aangeeft dat het absoluut de intentie is van de Vlaamse Regering om te komen tot een model voor een instrument voor cultuurbeleid. Het is ook positief dat het instrumentarium zal worden ingezet voor alle bedrijven die actief zijn op cultureel gebied, of ze nu in het Vlaamse Gewest, in Brussel-Hoofdstad, of zelfs daarbuiten zouden gelegen zijn. Dit laatste is een verfrissende idee. Een initiatief dat gevestigd is in Nederland zou bijvoorbeeld zaken kunnen ontwikkelen die van grote relevantie zijn voor Vlaanderen. Ik volg de minister wanneer hij onderstreept dat hij zelfs dat niet bij voorbaat wil uitsluiten.

De minister stelt me voor een groot stuk gerust voor wat betreft zijn ambitie en voluntarisme, maar ik blijf met een zekere aarzeling zitten. De minister zegt dat hij wel een oplossing zal vinden als er problemen zouden rijzen met bijvoorbeeld de nv Waarborgbeheer, waardoor een deel van het economisch instrumentarium niet van toepassing is in Brussel. De minister geeft aan dat hij in dat geval de centen zal recupereren. Op zich is dat niet kwaad. Het zou

echter beter zijn om met gemeenschapswaarborgen te werken. Enkel zo maakt het voor het cultuurinstrumentarium geen verschil uit in welk gewest een initiatief gevestigd is. Als het om al dan niet decretale redenen niet mogelijk is om met gemeenschapswaarborgen te werken vanuit de nv Waarborgbeheer – en ik denk dat dat thans het geval is – pleit ik ervoor om CultuurInvest bevoegd te maken voor gemeenschapswaarborgen in naam van de Vlaamse Gemeenschap.

Ook in het kader van de VIPA-kredieten wordt met een gemeenschapswaarborg gewerkt.

De heer Arckens merkt terecht op dat inspiratie moet worden gehaald bij gewestinstrumenten. Het genie van de gekozen weg ligt erin dat we ons niet opsluiten in het gewestinstrumentarium, maar dat we er inspiratie uit halen voor een gemeenschapsinstrumentarium.

Ik heb het gevoel dat er, zeker waar het gaat om een aantal medewerkende satellieten, er nog werk aan de winkel is om ervoor te zorgen dat het instrumentarium perfect beschikbaar is in het geheel van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik ben tevreden over de ambitie van de minister. Dit instrument mag niet beperkt blijven tot het Vlaamse Gewest.

De heer Erik Arckens: De minister is volgens mij te weinig ingegaan op het coculturele.

Ik ben blij dat de minister het heeft over het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Ik sta – met enige scepsis – positief tegenover een coculturele benadering van bepaalde thematieken in Brussel.

Wat er met Flagey gebeurt, bevindt zich nog in het stadium van het proefdraaien. Intussen speelt de minister met ideeën over onder meer De Munt en het PSK. Dit zijn steeds instrumenten geweest van het franskiljonisme in Brussel. Dat geldt vooral voor het PSK.

Ik wil een hypothetische vraag stellen. Stel dat u lang minister van Cultuur zou blijven en dat het coculturele zou aanslaan, zodat er materies zouden opduiken met een bepaald marktpotentieel, die door beide gemeenschappen dienen gerund te worden, en die in aanmerking komen voor een instrument als Cultuur-

Invest. Hoe zult u dit dan regelen met de Franstaligen? De Franstaligen zullen mogelijk kiezen voor de klassieke subsidies, terwijl u zou kiezen voor een op de markt gerichte culturele GIMV. Het betreft twee afzonderlijke benaderingen.

Minister Bert Anciaux: Ik wil eerst nog een verduidelijking geven. Het was oorspronkelijk de bedoeling om een instrument te creëren, waarbij het verband niet rechtstreeks gelegd werd. Alles zou gebeuren vanuit CultuurInvest. Dit instrument kan in de hele Vlaamse Gemeenschap en daarbuiten worden ingezet.

Indien een bedrag X ingezet zou kunnen worden en indien we enkel over dit instrument zouden beschikken, dan stellen we nu vast dat door de samenwerking die we nu hebben gecreëerd en de beschikbaarheid van de bestaande economische instrumenten, een bedrag X+Y kan worden ingezet. Alle middelen die ook beschikbaar zijn in alle economische instrumenten kunnen thans als surplus worden ingezet voor culturele investeringen.

Er wordt dus een meerwaarde gecreëerd. Er worden bijkomende investeringsmogelijkheden gecreëerd. Anderzijds wordt CultuurInvest het enige loket, wat de gebruikers geloof bespaart.

Zelfs voor de Brusselse culturele ondernemingen is er een meerwaarde, omdat de totale enveloppe groter is geworden, en de druk minder groot is dan indien we alleen met de middelen van CultuurInvest zouden werken.

Een van de redenen waarom er nog enige twijfel bestaat, is dat we na een lange aanloopperiode pas tijdens de laatste maanden de link hebben gelegd naar het economisch instrumentarium van minister Moerman.

Er mag geen enkele discriminatie bestaan ten aanzien van Brusselse culturele ondernemingen.

De heer Arckens stelde een vraag over de coculturele instellingen. Ik kan daarop nu niet antwoorden, omdat elk concreet dossier een individuele beoordeling krijgt.

Het is hoe dan ook duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap nu over een ruimer pakket instrumenten beschikt om, ook in het kader van een samenwerking met de Franse Gemeenschap, projecten op

poten te zetten. We zullen afhankelijk van het dossier zelf moeten nagaan welk instrument het meest geschikt is, zowel bij de ontwikkeling van het culturele ondernemerschap, als bij de verdediging van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap.

We krijgen meer mogelijkheden, zonder dat we in een keurslijf gedwongen worden.

Waar we mee gestart zijn heeft betrekking op een evolutie die in heel Europa zijn beslag zal krijgen binnen dit en enkele jaren. Ook in de Franse Gemeenschap zal het ooit gerealiseerd worden. Samen met Québec en Catalonië zijn we een voortrekker in dit dossier. Er komt een internationale golf tot stand om dit soort instrumentarium te ontwikkelen, gelet op het stijgende belang van de culturele sector als economische sector en tewerkstellingssector, kortom als meerwaardesector.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Steven Vanackere werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.
